

Samizdat.sk

Milí chlapci!

Všimli ste si v posledných týždňoch nejaké zmeny v našich kostoloch? Nie, nemyslím na pokazený organ, ani na to, že Peter sa konečne dal ostrihať. Tí, ktorí pri svätej omši dávajú pozor a nehrajú sa s digitálkami, už isto vedia správnu odpoveď: z oltárov zmizli kvety, biele plachty boli vymenené za fialové, veriaci spievajú iné piesne. Aj knaz si oblieka iba fialové rúcho. Viete, čo všetky tieto zmeny znamenajú? Áno, začalo sa obdobie veľkého pôstu. V nom sa máme pripraviť na oslavu sviatkov smrti a zmŕtvychvstania Pána Ježiša - Veľkú noc.

Pán Ježiš prichádza na túto zem, aby splnil Otcovu vôľu: vyslobodiť ľudí z otroctva hriechu a otvoriť im nebo. Z veľkej lásky k nám zomiera na kríži v strašných mukách. Ako prejaviť Bohu vďačnosť za to, čo pre nás urobil? Ochotou zriekať sa seba a všetkého, kvôli čomu Ježiš trpel a zomrel. Toto premáhanie zlých sklonov v nás a lákadiel sveta sa nazýva pôstom. Ním si máme očistiť srdce a pripraviť ho na Ježišov príchod.

Svätá Cirkev nám na túto prípravu určuje zvláštny čas - 40-denný pôst. Neznamená to, že inokedy sa netreba postiť. Toto pôstne obdobie však treba prežiť čo najlepšie. K tomu, aby sa vám to podarilo, chcem prispieť aj ja - vaše Svetlo. Prajem vám, chlapci, pri čítaní otvorené srdce a veľa Božej milosti.

Keď hovoríme o pokání, mnohým z vás príde na um sviatosť pokánia, alebo ako ju často voláme - svätá spoveď. Myslím si, že je to najdôležitejší úkon nášho pokánia, lebo nám prináša najviac milostí a duchovného úžitku. Pravda, iba vtedy, ak túto sviatosť prijímame správne. Lebo tomu, kto k nej pristupuje povrchne, slúži viac na záchubu ako na záchranu.

Možno sa utešujete, že toto upozornenie sa vás netýka, že platí pre tých, ktorí k sviatosti pokánia chodia len raz do roka, povedzme pred Veľkou nocou. Vy, ktorí sa spovedáte každý mesiac alebo aj častejšie, ste už predsa skúsení a chýb sa nedopúšťate! No pozor! Toto si myslel aj don Bosco o svojich chlapcoch, kým sa mu raz nesnival sen...

Sny sv. Don Bosca

SEN O DIABLOVÝCH SLUČKÁCH

Videl som sa náhle v kostole uprostred veľkého množstva chlapcov. Nemodlili sa, no zdalo sa, že sa pripravujú na svätú spoveď. Nesmierny počet mladíkov obliehal aj moju spovednicu.

- Keď som už tu, začnem ich spovedať-rozhodol som sa.

Vidiac však obrovský počet chlapcov, išiel som sa poobzerať po ostatných svedníkoch. Keďže som tam nikoho nevidel, zamieril som do sakristie poprosiť niektorého knaza, aby mi pomohol svedčiť. Tu som spozoroval, že niektorí chlapci majú na krku povraz, ktorý im sťahoval hrdlo.

- Načo máte ten povraz? - pýtal som sa a hneď som na nich zakričal: - Zhoďte ho! Oni neodpovedali a nechápavo na mňa hľadeli. Tu som jednému povedal:

- Zhoď si ten povraz!

Chlapec poslúchol a chcel to urobiť, no potom mi odpovedal:

- Nemôžem ho zhodiť, lebo mi ho ktosi drží vzadu. Choďte sa pozrieť.

Pozrel som sa pozorne na chlapcov a zdalo sa mi, že som spoza ich chrbátov videl vyčnievať dlhé rohy. Pristúpil som bližšie, aby som lepšie videl, obišiel som najbližšieho. Tu som zbadal ošklivé zviera s hnusným rypákom. Podobalo sa kocúrovi s dlhými rohami, ktorými držalo onú slučku. Skrývalo si pysk medzi tlepy a krčilo sa, aby ho nebolo vidieť. Spýtal som sa zvieraťa, čo to má znamenať, ale ono sa krčilo ešte viac. Potom som povedal chlapcovi:

- Hej, počuj, bež do sakristie a dones konvicu so svätenou vodou!

Chlapec sa hneď vrátil so svätenou vodou a ja som medzitým zbadal, že všetci majú za chrbtom podobného nemilého služobníka, ktorý sa podobne ako ten prvý krčil do kľbka. Chytil som kropáč a spýtal som sa jedného z oných kocúrov:

- Povedz mi, kto si?!

Zviera na mňa pozrelo, roztvorilo tlamu, vyplazilo jazyk a potom začalo ceriť zuby, akoby sa chcelo na mňa vrhnúť. No ja som sa nezľakol:

- Povedz mi hneď, šelma, čo tu robíš?! Len sa zvíjaj ako chceš, ja sa ťa nebojím. Pozri sa, touto vodou ťa poriadne umyjem. Zvíra zdegene hľadelo na mňa a znova sa chcelo na mňa vrhnúť. Dôkladne som si ho pozrel a videl som, že v tlame drží niekoľko rôznych slučiek.

- Hej! Co to robíš?! - skríkol som a zodvihol kropáč.

Nato sa zvíra narovnal a chcelo utiecť.

- Ty mi neutečieš! - zakričal som a dôrazne som neliehal: - Stoj! Rozkazujem ti to! Kocúr zaskučal a prehovoril:

- Pozri sa na tieto slučky.

- Aké sú to slučky a čo znamenajú? - opýtal som sa.

- Ty to nevieš? Týmito tromi slučkami škrtím chlapcov, aby sa zle spovedali. Nimi privádzam do záhuby ďalšie desiatky pokolenia ľudského.

- Akým spôsobom? - opýtal som sa ďalej.

- Ach nie, nepoviem ti to, vyzradil by si to chlapcom!

- To sa pozrieme! Chceme vedieť, čo znamenajú tieto tri slučky! Hovor, lebo ťa pokropím svätenou vodou!

- Prosim ťa, pošli ma do pekla, ale nevylievajte na mňa svätenú vodu!

- Hovor teda v mene Ježiša Krista!

Obluda sa desne skrútila a potom hovorila:

- Prvá slučka škrtí chlapcov tak, aby v spovedi zamlčali svoje hriechy.

- A druhá?

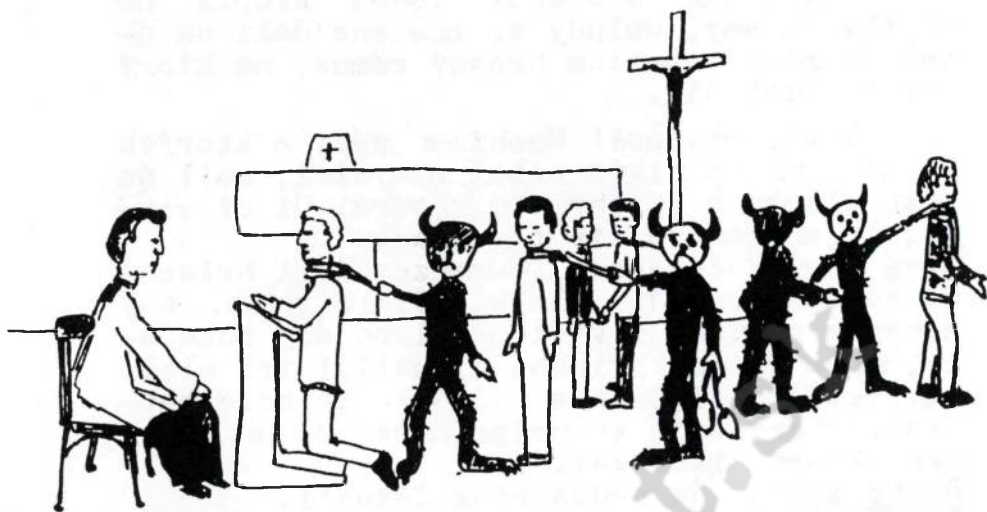
- Druhá pôsobí tak, aby sa spovedali bez túžosti.

- A tretia?

- Toto ti nepoviem!

- Čože?! Ty nemieniš odpovedať? Teda vylejem na teba túto svätenú vodu!

- Nie, nie! Nepoviem! - a obluda začala re-

vať.- Či ti to nestačí? Až mnoho som ti povedal. - A znova sa začala zvijsť.

- Ja ti rozkazujem, aby si mi to povedal; chcem to povedať ľuďom.

Tu vyšľahol z očí obludy oheň a vynorilo sa niekoľko kvapiek krvi. Potom hovorila:

- Tretia slučka pôsobí tak, aby si neučinili pevné predsavzatie a nevšímali si rady spovedníka.

- Príšera!- skríkol som znovu a medzitým, čo som sa jej pýtal na iné veci, všetky hrozné kocúry začali ticho mravčať. Doposiaľ sa skrývali, no teraz začali revať a oborili sa na toho, ktorý prehovoril. Vypukla medzi nimi hojová vzbura.

Keď som videl, čo sa deje, usúdil som, že sa už nič pravdivého nedozviem. Preto som dvihol kropáč a pokropil kocúra, ktorý hovoril. Pritom som mu povedal:

- Možeš odísť. - A vtom zmizol.

Potom som svätenou vodou kropil na všetky strany. Obludy sa zmätene dali na útek a robili prítom hrozný rámus, na ktorý som sa prebudil.

Drahí chlapci! Mnohí z vás, o ktorých by som si to nikdy nebol pomyslel, mali na krku slučku a za chrbtom kocúra. Či už viete, čo znamenajú tie tri slučky?

Prvá škrtí chlapcov, aby zamlčali hriechy vo svätej spovedi. Slučka zvierá ústa, aby z hanby nevyznali všetko, alebo aby povedali, že sa istého hriechu dopustili tri alebo štyrikrát, hoci presne vedia, že to bolo päťkrát. Prehrešujú sa neúprimnosťou tak ako ten, ktorý niečo zamlčí.

Druhá slučka je nedostatok ľútosti.

Tretia slučka je zanedbanie pevného predsavzatia.

Keď chceme roztrhať tieto povrazy a vytrhnúť ich z rúk diabla, vynasnažme sa zo všetkých hriechov, vynasnažme sa mať opravdivú ľútosť a urobiť si silné predsavzatie, že chceme poslúchať spovedníka.

Oná obluda v hneve, prv než zmizla, povedala:

- Pozoruj, aký úžitok majú chlapci zo spovede. Jej ovocím má byť polepšenie. Ak chceš vedieť, či držím tvojich chlapcov v rukách, dávaj pozor, či sa polepšujú.

Zaumienil som si, že si dám pozor a presvedčím sa o tom, čo sa mi snívalo. A naozaj, všetko zodpovedalo pravde!

Chlapci, využívajte príležitosti, ktoré máme poruke k získaniu plnomocných odpustkov. Spytujme sa, či sme v minulosti splnili všetky podmienky, potrebné k riadnemu vykonaniu svätej spovede. Vykonajte si dobrú sv. spoveď a sv. prijímanie! Všetmožne sa vynasnažme vyviaznuť z osídiel diabla!

Ako sa však brániť diablovým nástrahám a ostať silným v pokušení? Možno ste si, chlapci, v prečítanom sne všimli, aký strach mal diabol zo svätenej vody. Tú však často nemáme pri sebe. Čo robiť v takom prípade?

Jestvuje prostriedok, ktorý môžeme použiť, kdekoľvek sa nachádzame a ktorý má veľkú moc proti nepriateľom našej spásy. Je to ZNAK KRIŽA. Toho križa, na ktorom Pán Ježiš zomrel za naše hriechy a na ktorý častejšie upriamujeme svoju pozornosť v tomto období.

KRIŽ - NAŠA ZBRÁŇ

Prví kresťania sa často prežehnávali. Tertulián, ktorý žil v druhom storočí, píše: "Na každom kroku, či vstupujeme do svojich domov, či vychádzame z nich, keď sa obliekame, keď sadáme za stôl, keď líhame - - poznajeme si križom čelo".

Svätá Terézia vraví: "Znak svätého križa má silu zahnať pekelných duchov, hlavne keď sa robí svätenou vodou."

"Diabla schytí strach, keď zazrie znak svätého križa", hovorí Ignác, biskup z Antiochie, mučeník z 2. storočia.

Svätý Benedikt, opát, zachránil sa od smrti znakom svätého križa nad otráveným nápojom, čo mu podali. Pohár s otravou pukol.

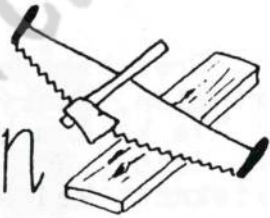

Viete, chlapci, aký pôst sa Pánu Bohu páči najviac? Je to trpezlivé znášanie všetkého nepríjemného v našom živote. Pre niekoho to môže byť choroba, pre iného výsmech pre vieru zo strany kamarátov alebo neúspechy v škole. A pre všetkých to môže byť práca. Áno, aj tá, lebo vyžaduje od nás určitú námahu, prekonanie svojej lenivosti, čo je vždy spojené s nepríjemnými pocitmi.

Vzorom pracovitosti a patrónom všetkých robotníkov je svätý Jozef. Jeho prosme o pomoc, keď nám práca nebude "chutiť" alebo sa nám nebude dariť, aby sa pre nás nestala utrpením, ale zdrojom posvätenia.

Náš patrón

Svätý Jozef bol hlavou svätej Rodiny. To je bezpochyby jedinečná hodnosť, v ktorej sa mu nik nevyrovná a pre ktorú si zaslúži jedinečnú úctu.

Žiaľ nemáme dost údajov o jeho živote. Mnohé obrazy predstavujú Jozefa ako starého muža pri mladej Márii, ale bez vážneho opodstatnenia. Skôr sa dá predpokladať, že Jozef bol pri zasnúbení mladý muž, vekove primeraný snúbenici a schopný zvládnuť náročné úlohy, ktoré mu určila Božia prozreteľnosť. Podľa všetkého Jozef a Mária predstavovali mladý nábožný pár, ktorý mal všetky predpoklady pre šťastný život.

Jozef bol výnimočne spravodlivý muž. Neodsúdil Máriu, ktorú si veľmi vážil a nedal ju odsúdiť ani iným, keď zbadal, že Má-

ria bude matkou. Ba zdalo sa, že chce odísť z Nazareta, aby sa Mária slobodne mohla spojiť s mužom, ktorý by mal byť otcom dieťaťa. Boh ale zasiahol mimoriadnym spôsobom, aby sa odstránilo vážne nedorozumenie a aby Jozef zaujal v dejinách spásy to miesto, pre ktoré ho Boh vyvolil.

V evanjeliu sa neuvádza Jozefova povaha, ale zdá sa, že Jozef bol tichý a skromný, väčšinou ostával v pozadí. Ale keď bolo treba, vedel bez prietahov a prekrúcania úrobiť to, čo od neho žiadal Boh. A obyčajne to neboli ľahké veci. Ani spôsob, akým sa Jozef dozvedel Božie rozhodnutia, nebol veľmi hmatateľný. Boh mu často zjavoval svoju vôľu skrze anjela "v sne".

A tak sa konala skromná svadba, po ktorej Jozef prijal Máriu vo svojom dome. Odteraz on bol pred zákonom zodpovedný za Máriu i za jej očakávané tajomné dieťa.

Obrazy Kristovho narodenia obyčajne predstavujú Jozefa ako sa spokojne opiera o palicu a pozerá sa na malého Ježiška. V skutočnosti však Jozef sotva mohol postávať, ak chcel v núdzových podmienkach zaistiť to, čo bolo potrebné Dieťaťu a jeho matke.

Ukázalo sa však, ako ten skromný a naočko málo podnikavý muž, vedel byť rozhodný, keď išlo o veci a o plnenie Božej vôle, najmä po zjavení o odchode do Egypta. Veď odchod do cudziny nebol ľahký a vždy si vyžadoval istý prípravný čas. No v tomto naliehavom prípade Jozef nestrácal ani chvíľku: hneď vstal, zobudil Máriu i Ježiška a ešte tej istej noci sa vydali na cestu. Nič ďalej nevieme o svätej Rodine a o jej pobyte v Egypte až po opätovné zjavenie anjela. Jozef sa dozvedel, že po Herodesovi prevzal vládu jeho syn Archelaus. Poznámka o Jozefových obavách z Archelaa svedčí o tom, že Jozef nevy-

konával Božiu vôľu bezmyšlienkovite, ale s poslušnosťou spájal múdru starostlivosť.

Evanjelista mlčí o citoch svätého Jozefa. Iba jednoducho poznomenáva, že sa celá Rodina vrátila do Nazareta.

Kedy a ako umrel svätý Jozef? Evanjeliuším nám o tom nič nehovorí. Dá sa usúdiť, že to bolo v Ježišovej dospelosti, ale iste ešte pred Ježišovým verejným vystúpením. Sv. Jozef mal veľké privilégium, ktoré nemala ani Panna Mária - že zomrel v Ježišovej náručí. S týmto svetom sa lúčil v ovzduší božej lásky a milosti, a preto ho kresťanské generácie oprávnene uctievaajú ako patróna dobrej smrti.

Okrem toho sa svätý Jozef uctieva ako ochranca robotníkov, rodín a cirkvi.

V liturgii si ho uctievame osobitným, u nás prikázaným sviatkom 19. marca. V roku 1955 pápež Pius XII. zasvätil svätému Jozefovi i robotnícky sviatok - 1. máj.

L e n i v o s ť - zlá čnosť, na ktorej si diabol ustieľa. Ona je učiteľkou nevedomosti, je to choroba ducha, mor vôle, ničiteľka mravov, zradca ducha, hrob duše a matka všetkých nerestí.

Z á h a Ľ k a - stokrát viac škodí telu než práca, lebo dobre vieme, že stojatá voda smrdí.

Kto sa chce dopracovať nejakého úspechu a chce dosiahnuť ozaľstnú radosť zo života, ten musí neohrozene a neúnavne proti nim bojovať.

Chlapci, lenivosť a záhaľka sú protikladom pracovitosti o ktorú sa máme snažiť. Máte nejaké vlastné skúsenosti s bojom proti týmto nerestiam? Ak áno, podel'te sa o ne so svojimi kamarátmi.

Panna Mária a my

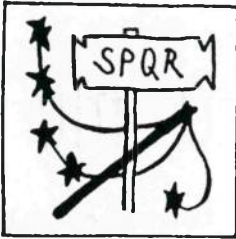
Veľká noc, na ktorú sa v tomto období pripravujeme, je sviatkom smrti a zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Aby sme tieto veľkonočné udalosti dobre poznali a čo najlepšie ich pochopili, treba o nich mnoho uvažovať. Možno vám k tomu pomôže i nasledujúci príspevok o tajomstvách bolestného ruženca.

1. Ktorý sa pre nás krvou potil.

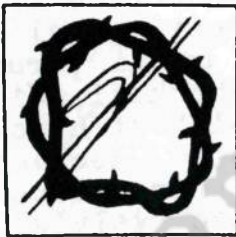
Pán Ježiš má na tele krvavý pot a v duši smrteľnú úzkosť. Určite by si teraz nechcel byť v jeho koži. Nie div, že ľudská slabosť hovorí jeho ústami: "Otče, ak je možné, nech ma minie tento kalich." No Ježiš si vzápätí uvedomuje, že keby ho nebeský Otec vyslyšal, jeho príchod na zem a účinkovanie medzi ľuďmi by bolo úplné zbytočné. Kto by dokončil dielo spásy - obetu zmierenia za hriechy ľudstva? Nie, nemôže sklamať ľudí, a už vôbec nie nebeského Otca. Ježiš sa podvoľuje a hovorí: "Nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane."

Dokážeš verne plniť svoje povinnosti, aj keď ťa to stojí obetu zrieknutia sa svojej vôle?

2. Ktorý pre nás bičovaný bol.

Tvoje srdce je stvorené pre šťastie. Cítiš to, a preto hľadáš, čím by si ho naplnil, aby si toto šťastie dosiahol. Riešenie je však len jedno: "Nespokojné je ľudské srdce, kým nespočinie v Bohu". Ak Boha zamieňaš za hmotné veci, dopúšťaš sa zrady ako Judáš. Ak svoje šťastie vidíš v sláve a uznaní, podobáš sa farizejom a zákonníkom, ktorí Ježiša odsúdili. A ak šťastie hľadáš v moci a bohatstve ako Pilát, ktorý dal Ježiša zbičovať, vtedy rastieš za cenu ponížovania druhých. V každom prípade však trpí Nevinný!

3. Ktorý pre nás trnám korunovaný bol.

Ježiš je Kráľ, no jeho Kráľovstvo nie je z tohoto sveta. Namiesto tronu, sedí na lavici odsúdených, v ruke nedrží žezlo, ale krehkú trstinu a na hlavu mu namiesto zlatej koruny vtláčajú trnovú. Aj ty si Kristov a patríš do jeho Kráľovstva. Si povolaný žiť pre väčšie hodnoty než tie, ktoré ti ponúka svet. Ak sa teda zriekneš hmoty, zmyslových pôžitkov i svetskej slávy, počítaj s tým, že aj teba si svet "uctí" ako Ježiša - výsmechom, pohrdaním a prenasledovaním. Smejú sa ti kamaráti, že si veriaci, že chodíš do kostola a neherešíš spolu s nimi? Pozri sa na Ježiša s trnovou korunou a uveď si jeho skutočnú hodnotu.

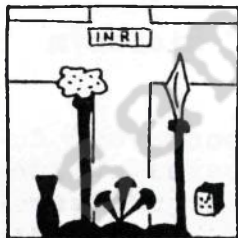
4. Ktorý pre nás kríž niesol.

Trpel si niekedy nevinne za svojho kamaráta alebo brata? Možno to bolo vtedy, keď ťa neprávom obvinili zo zlého skutku. Ajsi sa bránil a kričal, že za nič nemôžeš, no nik ťa nebral vážne a nakoniec ťa potrestali. V tej chvíli si istotne nemyslel na to, že človek nikdy netrpí nevinne. Vždy je totiž dostatočne hriešny na to, aby trpel spravodlivo. A teraz si predstav Ježiša na krížovej ceste. On bol skutočne nevinný, a predsa prijal kríž aj hrozný pochod s ním na Golgotu. Všetko preto, aby nám ukázal správny postoj k utrpeniu. Aby napomenul tých, ktorí svoj kríž odhadzujú.

Vieš trpezlivo a pokorne prijať svoj kríž a niesť ho životom?

5. Ktorý pre nás ukrižovaný bol.

Čo si predstavíš pri vyslovení slova "smrť"? Smrteľný zápas umierajúceho, budiaci súcit, plač a smútok? Aj Ježiš zomiera. No jeho smrť je akási iná. Pán Ježiš splnil Otcovu vôľu do poslednej bodky, takže slová: "Dokonané je" sú akoby radostným hlásením. Po nich zaznieva, opäť akosi radostne, volanie: "Otče, do tvojich rúk odovzdávam svojho ducha". Oba tieto výroky veľmi úzko súvisia: len ten môže pri smrti pokojne oddať dušu Bohu, kto

počas svojho života dôkladne plnil Jeho vôľu.

Snažíš sa poznávať Božiu vôľu a podľa nej aj konať? Bude tvoja smrť radostným stretnutím s Otcom alebo tragédiou s večnými následkami?

SVÄTÍ O PÔSTE

Ukážte mi svätého, ktorý by nebol osobitným milovníkom pôstu! Ukážte mi čnostného človeka, ktorý by bol nepriateľom pôstu! Ukážte mi duše, ktoré dokázali skvelé a veľké veci v službe Božej, či nezačali aj ony pôstom a umrtvovaním?

sv. Cyprián

Horiace šípy diabla treba otupiť pôstom. V rozmazanom tele zriedka bývajú nebeské myšlienky.

sv. Hieroným

Rozmaznané telo a v ňom pochovaná duša sú náklonné hrešiť. Kde pažravosť vládne nad duchom, tam všetky hriechy majú otvorené dvere. Satan nerád býva v suchom príbytku.

sv. Bazil Veľký

Hodina trpezlivosti je viac ako deň pôstu.

sv. Ján Bosco

Dějiny Cirkvi

Drahí moji! Dnes by som chcel pokračovať v rozprávaní o živote a diele sv. Pavla. Keď sa pamätáte, naposledy sme hovorili o tom, ako sa Pavol obrátil a oslepnutý tri dni činil pokánie. Potom sa stretol s Ananiášom, ktorý ho pokrstil a prijal do cirkvi.

Po krste sa Pavlovi vracia zrak, takže znova vidí. No otvárajú sa mu oči nielen telesné, ale aj duchovné. Vidiac Boží zásah do svojho života, úplne mení svoje názory. Z nepriateľa kríža sa stáva jeho najväčší obranca. No skôr, ako začal hlásať evanjelium, odišiel na púšť, kde sa tri roky pripravoval na apoštolský úrad.

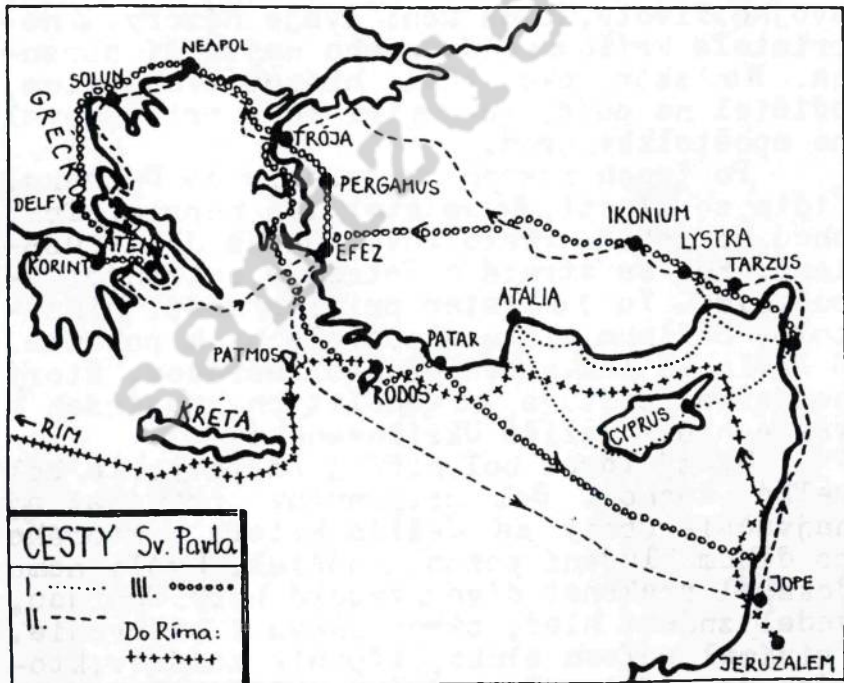
Po troch rokoch sa vracia do Damašku. Židia zo zlosti, že sa stal ich nepriateľom, chcú ho zabiť. Preto Pavol uteká do Jeruzalema, kde sa stretá s Petrom a ostatnými apoštolmi. Tu ho Peter prijíma medzi hlásateľov Božieho slova a posiela ho k pohanom. Z Pavla sa tak stáva apoštol národov, ktorý neúnavne cestuje po okolitých krajinách a všade hlása Ježiša Ukrižovaného.

Svätý Pavol bol nižšej postavy, ale bol veľký duchom. Bol pripravený prinášať aj najväčšie obety za Ježiša Krista, ktorého po dlhom blúdení poznal a našiel. Kvôli nemu dokázal prekonať divé a vysoké hory Taurusu, vedel znášať hlad, zimu, únavu i bičovanie. Prijímal páľavu slnka, štípanie komárov, ktorých je veľmi veľa najmä v močaristých krajinách Malej Ázie.

Sv. Pavol na svojich misijných cestách pochodil celú Palestínu a Malú Áziu. Všade, kde prišiel, zakladal medzi pohanmi kresťanské obce. Potom prešiel do Grécka, do Solúna a Atén, no tu "múdri filozofi" neprijali náuku o Kristovi. Úspešnejší bol v Korinte, kde získal pre Krista veľké množstvo ľudí. Najdlhšie však účinkoval v Efeze – skoro tri roky. Preto sa efezská cirkev stáva strediskom kresťanstva v Malej Ázii.

Po týchto skvelých misionárskych úspechoch sa Pavol vracia do Jeruzalema. Nesie so sebou aj almužnu, ktorú zozbieral od verných pohanokresťanov pre jeruzalemských bratov. No keď ho Židia zbadali v chráme, chceli sa mu pomstiť za "odpadnutie" od židovstva. Vyviedli ho von z chrámu a chceli ho

ukameňovať, podobne ako Štefana. No keď rímska stráž zbadala zhluk ľudí, vytrhla ho z rúk násilníkov. Odvtedy bol Pavol obžalovaný ako burič. Keďže bol však rímskym občanom, odvolal sa na cisársky súd do Ríma.

V Ríme Pavla väznili dva roky. No ani v žalári neostal nečinný. Hlásal evanjelium i medzi vojakmi a sluhami rímskej stráže. Skoro každý den k nemu prichádzali jeho najbližší spolupracovníci a informovali ho, ako žijú obce, ktoré založil. Ešte i z väzenia im písal listy a povzbudzoval ich vo viere.

A tak ako dobrý športovec, borec vo viere, niesol štafetu Kristovej náuky až do konca. Vedomý si blízkej smrti, lúči sa so svetom týmito slovami: "Dobrý boj som bojoval, beh som dokonal, vieru zachoval. Ostatné, odložené je mi koruna spravodlivosti, ktorú mi dá Pán...ale nielen mne, lež i tým, ktorí milujú jeho príchod." /2 Tim 4,8/

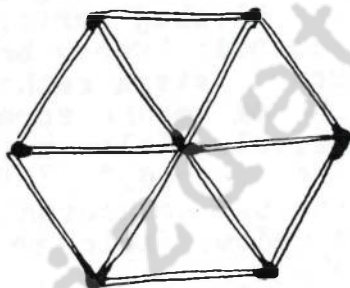
Za Nerónovho prenasledovania bol svätý Pavol usmrtený mečom. Stalo sa to v Ríme 29. júna roku 67.

Chlapci, páčili sa vám "zápalkové hádanky" v minulom čísle Svetla? Podarilo sa vám ich vyriešiť? Ak nie, potom si správne riešenie pozrite na poslednej strane tohoto čísla. A ak áno, môžete sa potrúpiť s novými úlohami.

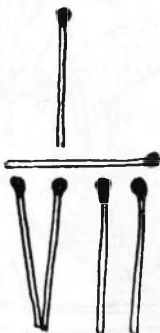
1. ÚLOHA

Zo šiestich rovnostranných trojuholníkov preložením troch zápalky vytvorte deväť rovnobežníkov.

2. ÚLOHA

Preložením jedinej zápalky zmeňte zlomok tak, aby mal hodnotu 1.

Cesta k svätosti

Tak čo, kamarát, ako žiješ?

Že to ujde? - Fajn, ale mňa zaujíma, ako napreduješ vo svojom duchovnom živote. Vieš, veľmi som zvedavý, či si sa už aj ty rozhodol stať svätým. Či si aspon trochu vyskúšal tú sympatickú cestu k svätosti, o ktorej sme rozprávali pri predchádzajúcich stretnutiach... Lebo som presvedčený, že tak, ako ja, i ty si uveril tomu, čo nám odkazuje don Bosco. Že si pochopil, ako veľmi je treba, aby si sa aj ty stal svätým chlapcom; že je to možné, napriek všetkým prekážkam v tebe i okolo teba a že sa to dá dosiahnuť pomerne jednoduchými prostriedkami. A práve o týchto prostriedkoch by som chcel dnes začať s tebou hovoriť.

Iste si si dobre zapamätal, čo odporúčal don Bosco mladému Dominikovi: veselost', plnenie svojich stavovských povinností a apoštolát medzi chlapcami. A slová, ktorými Dominik privítal v oratóriu svojho kamaráta Karola Gavia boli: "...u nás svätost' spočíva v tom, že sme vždy veľmi veselí..."

Ídeme teda hovoriť o veselosti. Pravda, nebude to návod, ako najrýchlejšie rozosmiať seba alebo iných. Nie, nechceme zo sebarobiť šašov. Chceme rozprávať o veselosti ako o prvom a najprirodzenejšom prostriedku, pomocou ktorého sa môžeme posvätiť.

Prepáč mi, že ťa zase skúšam, ale vedel by si mi povedať, čo je to vlastne veselost'? Či je niekto veselý alebo nie, to sa hneď pozná... Ale čo je to veselost'?

Keby si sa trochu hlbšie zamyslel, iste by si prišiel na to, že veselosť je vonkajším prejavom vnútornej radosti. Byť veselý, to teda predpokladá dve veci: mať z niečoho radosť a túto radosť aj primerane prejaviť navonok.

To, čo nám spôsobuje radosť prichádza väčšinou z vonkajšieho sveta: chutná zmrzlina, dobrý futbal alebo film, krásna príroda či nový bicykel - to všetko nás dokáže potešiť. No okrem pekných a príjemných vecí je na svete i bolesť, písomka z matiky, roztrhané nohavice, alebo päťorka v žiackej knižke - a ešte mnoho iných vecí, pri ktorých nám nie je veľmi do smiechu. Niektorým z nich sa dá vyhnúť, iným nie. A stačí jedna takáto vec, a máme po radosť.

Čo z toho vyplýva? Nuž, ak sa máme usilovať o stálu veselosť, nemôžeme stavať iba na radoostiach, prichádzajúcich k nám "zvonku". O tom si sa už mnohokrát presvedčil. Ani miliónár si nedokáže zariadiť svoj život tak, aby v nom mal iba samé radosti, a žiadnu bolesť. Kým žijeme, musíme počítať i s bolesťou a nepríjemnými vecami. Predsa však je možné popri tom všetkom prežívať radosť a byť veselý... Ako? Toto sa dá dosiahnuť iba tým, že si človek vo svojom srdci uvedomuje veľkosť nadprirodzených duchovných hodnôt. Iste si už veľa krát vo svojom živote prežil radosť z dobrej sviaťosti zmierenia, zo svätého prijímania alebo z pochopenia nejakej náboženskej pravdy. A tu je kľúč k rozlúšteniu tajomstva: Ak som uveril Pánu Ježišovi, mám jedinečný dôvod k stálej vnútornej radosťi a veselosti. Jej pramenom je vedomie, že mám nekonečne dobrého a mocného Otca, ktorý ma má skutočne rád a stará sa o mňa. A keď mi aj pošle do cesty nejakú nepríjemnosť alebo bolesť, verím, že je to liečivá bolesť... Má mi pomôcť zanechať zlé

cesty, viac sa priblížiť k Nemu, aby som napokon dosiahol úplnú blaženosť a nikdy nekončiacu radosť v nebi.

Či už sú vonkajšie podmienky dobré alebo zlé, musím sa ich naučiť prežívať spolu s Otcom. S Ním ma žiadna radosť alebo krása neprivedie k bláznivému konaniu, ktoré by som neskôr ľutoval. A žiadne nešťastie alebo bolesť, prežívané s Ním, ma nedokáže zlomiť, priviesť do smútku, zúfalstva alebo beznádeje.

Ak sa naučíš viackrát cez deň toto si uvedomiť a prežívať tieto pravdy, vytryskne aj v tvojom vnútri pramen duchovnej radosti. Radosti, ktorej sa nič na svete nevyrovná - radosti zo spoločenstva s Bohom.

Ak má človek radosť, nedokáže to pred inými utajiť. Z výrazu jeho tváre, z pohybov i z celého správania sa tlačí táto radosť von. Prejavy našej radosti by mali však byť vyvážené a kontrolované. A to je ďalšia vec, o ktorú by sme sa mali snažiť. Mladí ľudia majú veľmi blízko k extrémom. Stály úsmev, pokoj a vyrovnanosť je oveľa viac ako občasný huronsky smiech a roztrátenosť, po ktorej nasleduje smútok a nuda. Usiluj sa preto i ty ovládať vonkajšie prejavy svojej radosti. Buď vždy veselý - veď máš byť prečo.

Aj keď napríklad bolesti zubov nie sú žiadnou slasťou, ako rozdielne ich prijíma a znáša ten, kto vie, že netrpí zbytočne. Keď si uvedomuje, že i týmto môže získať božiu milosť sebe i kamarátom. Môžu sa mu síce do očí natlačiť i slzy, ale cez ne bude iste presvitať pokoj i radosť. Radosť, ktorú ti svet nemôže dať, ale ani vziať. Môžeš sa však o nu pripraviť ty sám, ak hriechom narušíš svoj vzťah k Bohu.

Kamarát, viem, že tak ako ja i ty tú-
žiš po radosťi. Úprimne ti prajem, aby si sa
ponamáhal a našiel ju vo svojom vnútri, v
priateľstve s Ježišom. Ak sa ti to podarí,
nebudeš sa nikdy cítiť opustený a smutný.
Potom nebudeš potrebovať alkohol ani iné u-
melé prostriedky na vyvolávanie falošnej ra-
dosti. A prajem ti, aby si svoju radosť vždy
vedel prejavovať aj navonok sympatickým ús-
mevom a pokojom.

Na záver len to, čo často opakoval sv.
Filip Neri mladým: "Chlapci, buďte veselí,
skáčte a behajte - len nehrešte!"

A že veselosť je naozaj veľmi potrebná
vlastnosť človeka, dokazujú aj nasledujúce
výroky.

Podelená bolesť - polovičná bolesť, po-
delená radosť - dvojnásobná radosť.

Málo námahy, málo radosťi. Veľa námahy,
veľa radosťi.

Veselého darcu miluje Boh.

Úsmev ťa nič nestojí, ale veľa ním mô-
žeš získať.

Drahí kamaráti!

Pamätáte sa ešte na Jara a Mira z prvého čísla Svetla? Vtedy sme ich pozorovali, ako sa pripravujú na výlet. Videli sme, koľko starostí mali s výstrojom a oblečením. O ich veľkej prázdninovej akcii, cyklopúti do Šaštína, ktorú podnikli so svojimi priateľmi, sme vám písali v minulom čísle. Nuž a teraz vám Miro porozpráva o ich poslednom výlete.

Metodický deň pripadol na piatok. Ó, aké šťastie! Aspon bude o jednu päťorku menej. A k tomu poobede ideme na strýkovu chatu! Už som sa nemohol dočkať nových dobrodružstiev v prírode.

Cesta trvala dlho. Keď nás autobus vypľul na konečnej, bola už tmavá noc. Po krátkom zorientovaní sme sa vydali na cestu. Ticho šľapeme lesom k chate. Nik nezaostáva. Každý sníva už o dobrej večeri a pohodlnej velende... keď tu zrazu:

- Aúúí-g'liúúí!

- Ticho! - zreval som.

Všetci načúvame. Srdce cítime až niekde v hrdle.

- Aúúí-g'liúúúúúííí! - ozvalo sa znova.

- Veď sú to vlci! A dokonca trojhlasne! - prestrašene zašepkal Jano.

Dali sme sa do pohybu, ale krokom oveľa rýchlejším ako predtým. Veď stretnúť v noci svorku hladných vlkov, to nie je nič príjemné. Ani brániť sa nemôžeme, lebo sú zákonom chránené! No to sa už príval strachu nedal zabrzdiť. Naša chôdza nadobudla podobu celkom slušného behu, takže zakrátko sme boli pri chate. Celí prestrašení sme za sebou zamkli dvere a opäť sústredene počúvali. Všade bolo ticho, len Jano od strachu "klepal kožu".

- Buď ticho! - namrzene zabručal Jano.

Jano chcel počúvať. Zadržal dych, ale..... zuby mu klepali ďalej.

- Daj si jazyk medzi zuby - dodal Jano a z jeho slov bolo cítiť už skôr sústrasť ako zlosť.

Pomohlo. Chatu zaplavila nová vlna ticha.

- Nedobehli nás - ozval sa po chvíli Maťo. Všetci sme si vydýchli.

- Vyšli smrti z pažeráka - chvastavo prehodil Duro, ale keď videl naše nechápavé pohľady, hneď dodal: - Samozrejme, že vlci.

Až teraz sme zažali svetlo a začali zisťovať, čo sme v tom behu stihli potrať. A keď bol strach už takmer celkom preč, znova sa to ozvalo. V plnej sile a celkom jas-

ne:zavíjanie. A to vo vnútri chaty! V zlomku sekundy sme boli pod stolom - a zavíjanie s nami.

- Glú-uú-uííoi-glu-glugluííí! - bolo zreteľne počuť blízko pri uchu.

Pohľady sa nám stretli a v tej chvíli sa nám všetkým vyjasnilo.

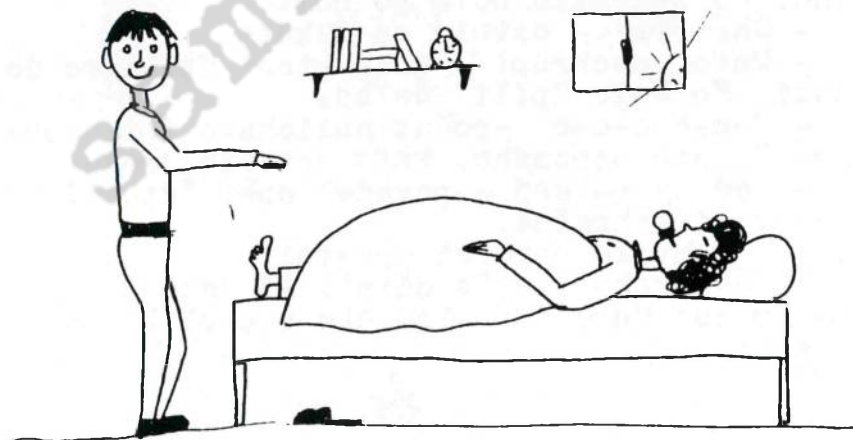
- Ach, ty Duro! Nevedel si povedať, že to v tvojom bruchu!

Všetok náš strach sa v momente premenil na energiu pástí, takže Duro zavíjal nielen bruchom, ale aj ústami. Márne kričal, museli sme ho predsa naučiť, že sa nepatrí natahovať kamarátov. Bitka prestala až vtedy, keď sa to divné zavíjanie ozvalo aj z môjho brucha.

- Hop, chlapi - rýchlo som musel zvládnuť situáciu, lebo už sa všetci obracali ku mne.

- Stojte, zadržte! - zopakoval som výzvu. - To nie naschvál. To samo.

No v tej chvíli už nik nevládal zadržat smiech. Veľmi dobre sme poznali príčinu "zavíjania" v našich žalúdkoch, a preto sme sa svorne pustili do prípravy večere.

" TAK SME ODNAUČILI MAŤA CHRÁPAŤ! "

Keďže bol piatok a my v tento deň maso nejeme /dúfam, že ani vy/, rozhodli sme sa pre rybaciu pomazánku. Viem si predstaviť, ako sa vám pri čítaní zbiehajú slinky. Preto vám napíšem recept /pre šesť osôb/: ryby z troch rybacích konzerv aj so štavou dáme do misky. Pridáme polovicu masla /nič sa nestane, keď aj celé/ a dve nadrobno pokrúpané cibule /samozrejme bez šupky/. Všetko spolu zmiešame a dochutíme. Podávame s chlebom a čajom.

Čo sme robili po večeri? Viete, že na chatu sa ide kvôli upevneniu priateľstva, novým zážitkom, ale aj preto, aby sme sa rozdávali a iných robili šťastnými. K vytvoreniu takejto atmosféry priateľstva každý niečim prispel. Jeden veselými príhodami, iný hádankami, ba mali sme aj kvíz. Najviac sa nám však páčila hra, rozvíjajúca postreh a šikovnosť, ktorú sme nazvali "batéria". Ak sa ju chcete naučiť, prečítajte si o nej v tomto čísle Svetla.

Deň sme zakončili ako obyčajne -večerným hodnotením a spoločnou modlitbou. Každý vítal posteľ ako obrovský dar Božej dobroty.

O chvíľu zavládlo v chate blažené ticho. No, zakrátko bolo po nom:

- Chrřřřř! - ozvalo sa zakúta.

- Maťo, nechráp! - volá ktosi úpenlivo do noci. No Maťo "píli" ďalej.

- C-c-c-c-c-c - počuť naliehavo i prosebne. No, nič nepomáha. Maťo spí ako drevo.

- Veď ty počkaj - povedal opäť "ktosi", no teraz už výhražne.

O chvíľu chrapot prestal.

Noc zahalila "zločin". Až ráno odkrylo tú hrôzu: Maťo spí sladúčko s cumlíkom v ústach!

A teraz, chlapci, slúbená hra, ktorú sa hrali naši kamaráti na štrýkovej chate. Verím, že vás pobaví aspon tak ako ich. Môžete si nou spríjemniť chvíle cestovania vo vlaku. Nepotrebuje žiadne pomôcky, stačí len jeden malý predmet.

B A T É R I A

Najprv vytvoríme dve družstvá s rovnakým počtom hráčov. Družstvá si sadnú oproti sebe. Všetci si dajú ruky za chrbát a pochytajú sa. Tak vzniknú dve "vedenia". Rozhodca sa postaví na jeden koniec a chytí voľné ruky prvých hráčov oboch družstiev. Na druhý voľný koniec dáme na dosah rúk posledných hráčov nejaký predmet. Hra sa môže začať.

Rozhodca predstavujúci "batériu" vysielá "signály" stisnutím rúk prvých hráčov, ktoré drží za svojim chrbtom. Úlohou hráčov je "signál" poslať čím skôr na druhý koniec "vedenia" - tiež stisnutím ruky spoluhráča. Posledný hráč, hneď po prijatí signálu, snaží sa uchytiť predmet. Družstvo, ktoré sa predmetu zmocní skôr, má bod.

Z Á P A L K O V Á   P Y R A M Í D A

Doprostred stola postavíme fľašu. Všetci hráči dostanú rovnaký počet zápalk. Potom každý postupne dáva po jednej zápalku na otvor fľaše. Tie sa rôzne prekladajú a križujú, takže často sa stane, že sa "pyramída" zrúti. Komu sa to stane, zoberie si všetky zápalky, ktoré boli v hre. Vyhrá ten, kto sa prvý zbaví svojich zápalk.

ROZLUŠTENIE HÁDANIEK z minulého čísla:

Zápalkové hádanky

1. úloha:

STO

2. úloha:

→ ↗ → ↘

Hádanky

prešmyčka: KALENDÁR; rébus: MAREC; obložka: SALÁMA; rébus: ZÁVER; zámenka: SAMSON; prešmyčka: BARDEJOV; rébus: MESTO.

Tajnička

Narodil som sa, aby si mal priateľa.

Nuž, chlapi, dostali sme sa celkom na koniec Svetla. Mohli ste sa v nom dočítať o pôste, o tom, čo všetko sa skrýva za týmto slovom. Áno, sviatosť zmierenia, práca, dobrá modlitba svätého ruženca, ale aj veseľosť v čase trápení a neúspechov - to všetko je pôst, ktorý sa Pánu Bohu páči. Ak ste to pochopili a toto nové poznanie sa vám podarí preniesť do života, potom tento časopis splnil svoju úlohu. Bohu vďaka!

